

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΔΙΑΤΑΓΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΜΗΝΑ*

Κωνσταντίνος Δ. Παναγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Δ.Π.Θ.

1. Η νομοθετική ρύθμιση

1.1. Με το άρθρο 8 § 6 του ν. 2819/2000 προστέθηκε στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άρθρο με αριθμό 630 Α που ορίζει τα εξής: «Η διαταγή πληρωμής επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την έκδοσή της. Αν η επίδοση δεν γίνει μέσα στην προθεσμία των δύο μηνών, η διαταγή πληρωμής παύει να ισχύει».

1.2. Εξάλλου, σύμφωνα με τα άρθρα ΑΚ 241 και ΚΠολΔ 144.1, οι προθεσμίες που ορίζονται από το νόμο αρχίζουν από την επόμενη ημέρα μετά τη συντέλεση του γεγονότος που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας και εφόσον προσδιορίζονται σε μήνες λήγουν σύμφωνα με το άρθρο ΚΠολΔ 145.2 μόλις περάσει η ημέρα του τελευταίου μήνα που αντιστοιχεί αριθμητικά στην ημέρα ενάρξεως.

1.3. Με αυτά τα δεδομένα η προθεσμία επιδόσεως διαταγής πληρωμής που εκδίδεται λ.χ. στις 3 Ιουνίου αρχίζει την 4η Ιουνίου (επομένη της εκδόσεώς της) και εκ πρώτης όψεως λήγει με την παρέλευση της 4ης Αυγούστου (ημέρα του τελευταίου μήνα, αντίστοιχη αριθμητικά της ημέρας ενάρξεως). Δίδεται έτσι η εντύπωση, από τη σιωπή του νόμου, ότι στην περίπτωση αυτή η διαταγή πληρωμής πρέπει να επιδίδεται και κατά τον Αύγουστο, όταν εκπνέει μέσα σ' αυτό το μήνα η δίμηνη προθεσμία του άρθρου ΚΠολΔ 630 Α.

2. Ερμηνευτική προσέγγιση

Αυτή η πρώτη εντύπωση που σχηματίζει κανείς με τη γραμματική διατύπωση της διατάξεως του άρθρου ΚΠολΔ 630 Α προβληματίζει ωστόσο έντονα στο πλαίσιο εγγύτερης ερμηνευτικής (συστηματικής¹ και τελολογικής) προσεγγίσεως².

* Προδημοσίευση από τον τιμητικό τόμο Π. Καργάδου.

1. Για τη συστηματική ερμηνεία του κανόνα δικαίου βλ. αντί πολλών Π. Παπανικολάου, *Μεθοδολογία του ιδιωτικού δικαίου*, 2000, παρ. 4 Π 2 σ. 147 επ. Πρβλ. και Κ. Σταμάτη, στην επόμενη σημείωση.

2. Πρβλ. Κ. Σταμάτη, *Εισαγωγή στη μεθοδολογία του δικαίου*, 1991 σ. 162-163: «Η

Εντασσόμενη στο πλέγμα διατάξεων του κώδικα πολιτικής δικονομίας, η διάταξη αυτή δεν επιτρέπει τη συναγωγή ασφαλούς συμπεράσματος, αν αντιμετωπιστεί ως μεμονωμένη και αυτοτελής ρύθμιση και αν δεν αποσαφηνιστεί ο επιδιωκόμενος σκοπός της. Όστε επιβάλλεται πρώτον, να κατανοηθεί στην συνύπαρξή της και με άλλες διατάξεις ενταγμένες στο ίδιο «σύστημα»³ (κώδικας πολιτικής δικονομίας)⁴, που τυχόν είναι σημαντικές στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προβληματικής και με τις οποίες πρέπει να εναρμονίζεται⁵ και δεύτερον, επιβάλλεται να ερευνηθεί αν το *prima facie* (με βάση το γράμμα της διατάξεως) εξαγόμενο συμπέρασμα ανταποκρίνεται και στη *ratio legis*.

2.1. Συστηματική ερμηνεία

2.1.1. Υπό το πρίσμα αυτό πρέπει το αληθές νόημα του άρθρου ΚΠολΔ 630 Α να αναζητηθεί λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων των άρθρων 631, 940 Α και 147.7 του ίδιου κώδικα. Από αυτές η πρώτη ορίζει ότι η διαταγή πληρωμής «αποτελεί τίτλο εκτελεστό», η δεύτερη ότι «στο χρονικό διάστημα από 1 μέχρι 31 Αυγούστου δεν επιτρέπεται η διενέργεια οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένης και της επιταγής προς εκτέλεση» και η τρίτη ότι το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται για τις προθεσμίες σειράς άρθρων του ΚΠολΔ (εικοσιένα συνολικά), τα οποία έχουν κοινό χαρακτηριστικό

γραμματική διατύπωση της ερμηνευτέας διατάξεως δεν είναι σε θέση να αποτελέσει ασφαλή ερμηνευτικό γνώμονα, αλλά ούτε και αυτοτελές ερμηνευτικό επιχείρημα ... Η *συστηματική* ερμηνεία ... δηλ. ουσιαστικά η εναρμονισμένη ερμηνεία μεταξύ περισσότερων διατάξεων και η αποφυγή αντιφάσεων, αποτελεί αυτονόητη ... προϋπόθεση σχηματισμού πρόσφορης νομικής λύσης».

3. Πρβλ. και Π. Παπανικολάου: «η θεώρηση μιας μεμονωμένης διατάξεως ως μέρους μιας γενικότερης ρυθμίσεως, στο υποσύστημα της οποίας ανήκει, παρίσταται συνήθως ως απαραίτητος όρος της ορθής κατανοήσεώς της» (ό.π., σ. 149 αρ. 203).

4. Στο πλαίσιο δριμείας κριτικής που διατυπώθηκε κατά των κατά καιρούς αποσπασματικών παρεμβάσεων του νομοθέτη στο κείμενο κωδίκων, επισημάνθηκε μεταξύ άλλων εύστοχα ότι «κώδικας σημαίνει πρωτίστως *σύστημα* ρυθμίσεων με δογματική ενότητα και συνέπεια» και ότι αυτή η συστηματική ενότητα «έχει πάψει πια να διακρίνει τα ξύλα, τους λίθους και τους κεράμους που ρίπτονται ατάκτως μέσα στον ποτέ κώδικα πολιτικής δικονομίας» (Κ. Μπέης, Πρόλογος στην 7η έκδοση του ΚΠολΔ με επιμέλεια Κ. Μπέη – Σ. Σταματόπουλου, Δίκαιο και Οικονομία 1997, σ. 14).

5. Βλ. Κ. Σταμάτη, ό.π., το κείμενο σε εισαγωγικά στη σημ. 2.

ότι αφορούν τις λεγόμενες γνήσιες προθεσμίες ενέργειας (για την άσκηση διαδικαστικών πράξεων).

Συσχετίζοντας την κρίσιμη διάταξη με τις δύο πρώτες από τις παραπάνω αναφερόμενες, δηλαδή των άρθρων ΚΠολΔ 631 και 940 Α, πρέπει κανείς να έχει υπόψη του τα ακόλουθα:

Η διαταγή πληρωμής χαρακτηρίζεται ως εκτελεστός τίτλος ήδη στο άρθρο ΚΠολΔ 904.2ε. Η επανάληψη αυτού του χαρακτηρισμού στο άρθρο ΚΠολΔ 631 δεν είναι ωστόσο περιττή, καθώς κατανοείται ορθά ως διευκρίνιση εδώ του νομοθέτη ότι η διαταγή πληρωμής δεν είναι τίποτε άλλο παρά μόνο εκτελεστός τίτλος και ιδίως δεν είναι δικαστική απόφαση⁶ (με ό,τι αυτή η επισήμανση συνεπάγεται)⁷.

Σ' αυτήν λοιπόν την έννοια, ότι δηλαδή για την έννομη τάξη η διαταγή πληρωμής είναι μόνο εκτελεστός τίτλος και σ' αυτή τη λειτουργία - αποστολή εντοπίζεται κυρίως, αν δεν εξαντλείται, η «αξία» της. Στην πράξη αυτός ο νομοθετικός χαρακτηρισμός της διαταγής πληρωμής αντανakλάται, μεταξύ άλλων, στην παγίωση της τακτικής από μεν το δικαστή ουδέποτε να χορηγείται αυτή δίχως την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου (χορηγείται δηλαδή πάντα πρώτο εκτελεστό απόγραφο αυτής, όχι απλό αντίγραφο της), ενώ από την πλευρά του δανειστή η παραγγελία για επίδοση πάντα συνοδεύεται και από επιταγή προς εκτέλεση (ουδέποτε επιδίδεται η διαταγή πληρωμής απλά «προς γνώση»). Εμποδίζοντας λοιπόν το άρθρο ΚΠολΔ 940 Α την επιταγή προς εκτέλεση μέσα στον Αύγουστο, πρακτικά εμποδίζει και την επίδοση της διαταγής πληρωμής. Θα ήταν έτσι άτοπο, ως αντιφατικό, από τη μία να επιβάλλεται (με το άρθρο 630 Α) η επίδοση τον Αύγουστο μιας διαταγής πληρωμής που εκδόθηκε λ.χ. εντός του Ιουνίου (να υπολογίζεται δηλαδή αυτός ο μήνας στην προθεσμία επιδόσεως) και από την άλλη να απαγορεύεται η επίδοσή της το μήνα αυτό (με το άρθρο 940 Α).

Συνεπώς, η αδυναμία νόμιμης επιδόσεως της διαταγής πληρωμής (με επιταγή προς εκτέλεση) κατά τον Αύγουστο σύμφωνα με το άρθρο ΚΠολΔ 940 Α αποκλείει, κατά λογική αναγκαιότητα⁸, τον υπολογισμό αυτού του μήνα στην προθεσμία του άρθρου 630 Α.

6. Πρβλ. και *Κ. Μπέη*, ΠολΔ 631, σ. 200 αρ. 1.2.3: «Γιαυτό ο ιστορικός νομοθέτης τόνισε ιδιαίτερα ότι η διαταγή πληρωμής αποτελεί «τίτλον εκτελεστόν», δηλαδή *κατ' αντιδιαστολή*, δεν αποτελεί δικαστική απόφαση».

7. Σχετικά βλ. *Κ. Μπέη*, ό.π., σ. 198 επ.

8. Πρβλ. *Π. Παπανικολάου*, ό.π., σ. 186 αρ. 256: «επειδή λογικά δεν μπορεί να αξιωθεί από κανέναν κοινωνό να υπακούσει συγχρόνως σε δύο παραγγέλματα με αντιφατικό περιεχόμενο, η σχετική σύγκρουση θα πρέπει οπωσδήποτε να αίρεται ... με την πρόταξη της μιας διατάξεως έναντι της άλλης ...».

2.2. Τελολογική ερμηνεία

Πιθανός αντίλογος, βασισμένος στη σκέψη ότι η διαταγή πληρωμή πάντα μπορεί, και τον μήνα Αύγουστο πρέπει (όταν είναι αυτός ο τελευταίος μήνας της προθεσμίας του άρθρου 630 Α), να επιδίδεται απλά προς γνώση (δίχως επιταγή προς εκτέλεση), προσκρούει στην ακόλουθη παρατήρηση:

2.2.1. Με τη διαταγή πληρωμής (ενόψει κυρίως του υψηλού βαθμού βεβαιότητας για την ύπαρξη της απαιτήσεως που απαιτείται για τη χορήγησή της)⁹, η έννομη τάξη απέβλεψε στον εξοπλισμό του δανειστή με ένα δραστικό όπλο, την αποτελεσματικότητα του οποίου ενίσχυσε με την παροχή της δυνατότητας νόμιμου «αιφνιδιασμού» του δύστροπου οφειλέτη, ώστε να περιοριστεί η ευχέρεια του τελευταίου να αποκρύψει περιουσιακά στοιχεία ή να αποξενωθεί δολίως από αυτά προς αποτροπή της εναντίον του εκτελέσεως.

Η νομιμότητα αυτού του «αιφνιδιασμού» (με διαφορετική διατύπωση, η εξασφάλιση δραστηκότητας-αποτελεσματικότητας της διαταγής πληρωμής) εκφράζεται διττά: ο νομοθέτης, πρώτον, δεν απαιτεί επίδοση της αιτήσεως για έκδοση διαταγής πληρωμής στον καθού και δεύτερον, παρέχει τη δυνατότητα «αυτοδύναμης»¹⁰ και άμεσης (ταυτόχρονα δηλαδή με την επίδοση της διαταγής πληρωμής) επιβολής συντηρητικής κατασχέσεως ή εγγραφής προσημειώσεως υποθήκης (ΚΠολΔ 724.1). Η λειτουργία της διαταγής πληρωμής ως δραστικού εκτελεστού τίτλου συναρτάται ως εκ τούτου, κατά τη σαφή βούληση του νομοθέτη, με την πληροφόρηση του οφειλέτη περί της υπάρξεως της διαταγής πληρωμής το πρώτον με την επίδοση σ' αυτόν του εκτελεστού της απογράφου (και, ενδεχομένως, με την ταυτόχρονη επιβολή συντηρητικής κατασχέσεως). Με τον τρόπο αυτό ο δανειστής εξασφαλίζεται στοιχειωδώς από τον κίνδυνο ματαιώσεως της αναγκαστικής εκτελέσεως με την απόκρυψη από τον οφειλέτη των περιουσιακών του στοιχείων ή την καταδολιευτική αποξένωσή του από αυτά. Από την πλευρά του ο τελευταίος προστατεύεται επαρκώς με τη δυνατότητα ανακοπής (ΚΠολΔ 632.1 και 633) και αναστολής (ΚΠολΔ 632.2 εδ. β' και 724.2).

2.2.2. Στο οικοδόμημα αυτό είναι φανερό ότι θα προκαλούσε σοβαρότατο ρήγμα τυχόν παραδοχή ότι πρέπει πλέον (μετά τη θέσπιση του άρθρου 630 Α) να επιδίδονται απλά προς γνώση ορισμένες διαταγές πληρωμής που το δίμηνο από την

9. Η απαίτηση πρέπει να προκύπτει από δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο, να μην εξαρτάται από αίρεση ή προθεσμία ή αντιπαροχή και το ποσό της να είναι ορισμένο (ΚΠολΔ 623-624).

10. Δίχως δηλαδή σχετική απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Σχετικά βλ. Κ. Μπέη, ό.π., σ. 201-202 αρ. 3.

έκδοσή τους θα συμπληρωνόταν τον Αύγουστο. Η παραδοχή ως αναγκαίας μιας τέτοιας επιπρόσθετης επιδόσεως, πέραν του ότι θα προσέκρουε στην αρχή της οικονομίας της δίκης¹¹ και θα σήμαινε άνιση μεταχείριση των δανειστών¹², δεν μπορεί να τύχει επιδοκιμασίας κυρίως γιατί θα καθιστούσε «δώρο άδωρο» τη μη κοινοποίηση της αιτήσεως και θα παρείχε (έως την επίδοση και εκτελεστού απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση τον Σεπτέμβριο) τον αναγκαίο χρόνο στον δύστροπο οφειλέτη να αποξενωθεί από τα περιουσιακά του στοιχεία ή να τα αποκρύψει. Τέτοια ανατροπή όμως της όλης «φιλοσοφίας» που κατά τα εκτεθέντα διέπει την αποστολή και λειτουργία της διαταγής πληρωμής ως δραστικό εκτελεστό τίτλο και μάλιστα ανατροπή της σε βάρος ορισμένων μόνο δανειστών (αυτών που αποκτούν διαταγή πληρωμής κατά το δίμηνο Ιουνίου-Ιουλίου, όπου και μόνο τίθεται θέμα υπολογισμού ή μη του μηνός Αυγούστου στην κρίσιμη προθεσμία) θα ήταν τότε μόνο ενδεχομένως ανεκτή, αν πέραν από το γράμμα της διατάξεως του άρθρου 630 Α ανταποκρινόταν στο πνεύμα της και εφόσον το επέβαλλε η στάθμιση των εμπλεκόμενων συμφερόντων, κάτι που εξετάζεται αμέσως στη συνέχεια.

2.2.3. Σχετικώς, διαφωτιστική είναι η εισηγητική έκθεση του ν. 2819/2000 όσον αφορά το άρθρο 8 § 6, με το οποίο προστέθηκε στον κώδικα πολιτικής δικονομίας το κρίσιμο άρθρο 630 Α. Εκεί διευκρινίζεται, ότι την ανάγκη θεσπίσεως της νέας ρυθμίσεως διαπίστωσε η Αρχή Προστασίας Δεδομένων. Ασφαλώς δεν είναι ανεκτό ανεπίδοτες διαταγές πληρωμές να εξακολουθούν να εμφανίζονται στα λεγόμενα «δυσμενή στοιχεία» των οφειλετών θίγοντας την αξιοπιστία και φερεγγυότητά τους¹³ εν αγνοία τους για μεγάλο χρονικό διάστημα, ενδεχομένως και έτη ολόκληρα, μετά την έκδοσή τους. Είναι λοιπόν πρόδηλη η ανάγκη προστασίας του συμφέροντος του φερόμενου ως οφειλέτη, με την γνωστοποίηση σ' αυτόν της υπάρξεως σε βάρος του διαταγής πληρωμής μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την έκδοσή της, που ο νομοθέτης έκρινε σκόπιμο να καθορίσει σε δύο μήνες. Όμως, διώκοντας την ικανοποίηση αυτού του συμφέροντος, που πραγματικά έπρεπε να ληφθεί υπόψη και που εξυπηρετείται αποτελεσματικά με τη θέσπιση

11. Πρβλ. *Κ. Μπέη – Κ. Καλαβρό – Σ. Σταματόπουλο*, Δικονομία των ιδιωτικών διαφορών Ι. Γενικό μέρος 1999, σ. 202 αρ. 11.15, που επισημαίνουν ότι σύμφωνα με την αρχή αυτή «ανάμεσα από περισσότερες ερμηνευτικές εκδοχές, θα πρέπει να προτιμάται εκείνη, με την οποία αποφεύγονται τα περιττά έξοδα, οι άσκοπες ενέργειες...».

12. Ορισμένοι μόνο θα είχαν το βάρος αυτής της επιπλέον επιδόσεως, δηλαδή όσοι από αυτούς θα ελάμβαναν τη διαταγή πληρωμής κατά το διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου.

13. Για το σκοπό της νέας διατάξεως πρβλ. και *Ποδηματά* σε Κεραμέα – Κονδύλη – Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, τόμος ΙΙ, υπό το άρθρο 630 Α.

της δίμηνης προθεσμίας¹⁴, ο νομοθέτης δεν απέβλεψε βέβαια στο να θιγεί κανένα συμφέρον του δανειστή με τον τρόπο που όντως θα θιγόταν (απώλεια ισχύος της διαταγής πληρωμής), αν υιοθετούσε κανείς την ανελαστική, ακραία και άσκοπα ανεπιεική για τον δανειστή εκδοχή του υπολογισμού του διαστήματος από 1 έως 31 Αυγούστου στην προθεσμία του άρθρου ΚΠολΔ 631. Ακραία, γιατί θα οδηγούσε σε πλήρη ανατροπή παγιωμένης πρακτικής και θα επέφερε καίριο πλήγμα στη δραστηριότητα – αποτελεσματικότητα της διαταγής πληρωμής, όπως εκτέθηκε στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο. Και άσκοπα ανεπιεική, γιατί ο σκοπός του νόμου (ξεκαθάρισμα παλαιών εκκρεμοτήτων και αποτροπή μελλοντικά μακρόχρονης παραμονής εκκρεμοτήτων από ανεπίδοτες διαταγές πληρωμής) δεν ματαιώνεται ούτε θίγεται στο παραμικρό, αλλά εξακολουθεί να εξυπηρετείται θαυμάσια παρά το μη υπολογισμό του Αυγούστου στην έτσι κι αλλιώς αρκετά σύντομη¹⁵, δίμηνη, προθεσμία του άρθρου ΚΠολΔ 631.

2.2.4. Η τελολογική ερμηνεία με στάθμιση και εξισορρόπηση των εμπλεκόμενων συμφερόντων ενισχύει συνεπώς την άποψη, ότι δεν αντιστρατεύεται το πνεύμα της νέας διατάξεως (*ratio legis*) ο μη υπολογισμός του Αυγούστου στην προθεσμία του άρθρου ΚΠολΔ 630 Α.

2.3. Συσχετισμός με το άρθρο 147.7 ΚΠολΔ

Η παραδοχή αυτή ενισχύεται και από το συσχετισμό αυτής της ρυθμίσεως με το άρθρο ΚΠολΔ 147.7.

Με τον τρόπο που ο νομοθέτης εισήγαγε την κρίσιμη διάταξη (ως μια από τις «άλλες διατάξεις» ενός άσχετου προς τη δικονομία νόμου με τίτλο «Ίδρυση εταιρίας Ολυμπιακό Χωριό 2004 ΑΕ και άλλες διατάξεις») και από το σκοπό τον οποίο αναφέρθηκε ότι επεδίωξε (όπως προκύπτει και από την εισηγητική έκθεση) είναι φανερό ότι η παράλειψή του να τροποποιήσει το άρθρο ΚΠολΔ 147 και να διευρύνει τις περιπτώσεις της παραγράφου 7 ώστε να περιλάβει και την κρίσιμη δίμηνη προθεσμία στις αναστελλόμενες κατά το μήνα Αύγουστο δεν έγινε σκόπιμα, αλλά απλώς επειδή παρείδε την ύπαρξη αυτής της ρυθμίσεως. Θέσπισε δηλαδή ο νομοθέτης τη δίμηνη προθεσμία του άρθρου 630 Α μη συνειδητοποιώντας το

14. Η οποία, σημειωτέον, θα μπορούσε να θεωρηθεί εξίσου εύλογη, αν είχε οριστεί ενός ή τριών μηνών κλπ., αρκεί να ήταν αρκετά σύντομη (τόσο, όσο χρειάζεται για να αποτραπεί η μακρόχρονη αβεβαιότητα που προκαλεί η ύπαρξη ανεπίδοτων διαταγών πληρωμής, που συνιστά και τη *ratio legis* της νομοθετικής παρεμβάσεως).

15. Βλ. την προηγούμενη σημείωση.

χαρακτήρα της (ως γνήσιας δικονομικής προς ενέργεια) ούτε τη συνακόλουθη ανάγκη εναρμονίσεώς της με τη μεταχείριση που «συστηματικά» (στον κώδικα) επιφυλάχθηκε σε τέτοιες προθεσμίες (αναστολή τους κατά το μήνα Αύγουστο). Πρόκειται συνεπώς για αθέλητο εμφανές νομοθετικό κενό, η πλήρωση του οποίου λόγω της προφανούς και αξιολογικά ουσιώδους ομοιότητας της αρρυθμιστής κρίσιμης περιπτώσεως (γνήσια δικονομική προθεσμία ενεργείας) με όλες τις ρυθμισμένες στο άρθρο ΚΠολΔ 147.7 επιβάλλεται να γίνει με προσφυγή στην αναλογία¹⁶ και όχι στην αντιδιαστολή.

3. Πόρισμα

Η προθεσμία του άρθρου ΚΠολΔ 630 Α, πρέπει λοιπόν παρά τη σιωπή του νόμου να γίνει δεκτό κατ' αναλογία ότι αναστέλλεται κατά το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου¹⁷, όπως και οι άλλες γνήσιες δικονομικές προθεσμίες ενεργείας*.

16. Γενικά για την αναλογία ως μέθοδο πληρώσεως των εμφανών κενών και για την αξιολογικά ουσιώδη ομοιότητα ρυθμισμένης και αρρυθμιστής περιπτώσεως ως βάση της αναλογίας, βλ. *Π. Παπανικολάου*, *ό.π.*, σ. 232 επ. και ιδίως 243 και 250.

17. Ομοίως, αν και μάλλον δογματικά, δέχεται ότι «εφαρμόζεται το άρθρο 147 ΚΠολΔ, ιδίως η παρ. 7 για τον μη υπολογισμό του διαστήματος 1-31 Αυγούστου στην ως άνω προθεσμία έστω και αν το άρθρο 630 ΚΠολΔ δεν συμπεριελήφθη σ' αυτήν» και ο *Στ. Πανταζόπουλος*, *Η ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής*, 2001, σ. 81.

* Ήταν ήδη στο στάδιο της εκτυπώσεως η μελέτη, όταν δημοσιεύθηκε (στο περιοδικό ΔΙΚΗ 33, 54 επ.) η γνωμοδότηση των *Κ.Μπέη - Ε. Μπέη - Ε. Μπαλογιάννη*, «Κύρος διαταγής πληρωμής που επιδόθηκε μετά τη δίμηνη προθεσμία από την έκδοσή της», που γι' αυτό δεν ήταν δυνατό να ληφθεί υπόψη.